

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการติดตามทวงถามหนี้ของเจ้าหนี้และผู้ทวงถามหนี้ ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558
คำสำคัญ	วิธีการติดตามทวงถามหนี้/ผู้ทวงถามหนี้
นักศึกษา	ชัชวาลย์ บุญคุ้ม
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	รองศาสตราจารย์กัญญา สิริบรรพิตพันธ์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2563

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เล่มนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับวิธีการติดตามทวงถามหนี้ของเจ้าหนี้และผู้ทวงถามหนี้ ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 ซึ่งวิธีการติดตามทวงถามหนี้ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังคงมีข้อบกพร่องอยู่บางประการ กล่าวคือ ในบางประเด็นของวิธีการติดตามทวงถามหนี้ตามกฎหมายฉบับนี้เอื้อประโยชน์ให้กับลูกหนี้และจำกัดสิทธิในการติดตามทวงถามหนี้ของเจ้าหนี้และผู้ทวงถามหนี้มากจนเกินไป อีกทั้งยังมีความไม่แน่นอนชัดเจนในข้อกฎหมายบางประการ และอัตราโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังมีความไม่เหมาะสมในบางประการ ทำให้พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาพบว่า ในปัจจุบันคนไทยส่วนใหญ่ล้วนมีหนี้สินติดตัว โดยอาจมีสาเหตุมาจากเศรษฐกิจของไทยในปัจจุบันที่เป็นลักษณะ “รวยกระจุก จนกระจาย” หรือสภาพสังคมในลักษณะวัตถุนิยม หรือวินัยทางการเงินที่ไม่ดีของคนส่วนใหญ่ หรือการให้สินเชื่อของผู้ประกอบการโดยไม่พิจารณาถึงกำลังและความสามารถในการชำระหนี้ของแต่ละบุคคลให้เหมาะสม จึงทำให้คนไทยส่วนใหญ่มีหนี้สินกันมากขึ้น ส่งผลให้มีการผิดนัดชำระหนี้เกิดขึ้น และที่สำคัญยังมีลูกหนี้อีกจำนวนไม่น้อยที่เจตนาทุจริตหรือจงใจผิดนัดชำระหนี้ภายหลังจากที่ได้ก่อหนี้ เจ้าหนี้และผู้ทวงถามหนี้จึงมีความจำเป็นต้องคิดหาวิธีการในการติดตามทวงถามหนี้ในรูปแบบต่าง ๆ มากมายเพื่อที่จะให้ลูกหนี้ชำระหนี้คืนเจ้าหนี้ แต่มีเจ้าหนี้และผู้ติดตามทวงถามหนี้บางรายใช้วิธีการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสม เช่น ใช้ความรุนแรง คุกคาม ข่มขู่ ลูกหนี้ เป็นต้น ทำให้ลูกหนี้ที่มีเจตนาทุจริตได้รับความเดือดร้อนไปด้วย ดังนั้นจึงมีการตราพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 ขึ้น เพื่อคุ้มครองลูกหนี้ไม่ให้ถูกติดตามทวงถามหนี้ด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม

โดยในการตราพระราชบัญญัติฉบับนี้มีแนวคิดมาจากกฎหมายของต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่จะได้แนวคิดมาจากประเทศสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย โดยหลักเกณฑ์ในการติดตามทวงถามหนี้ของทั้งสองประเทศนี้มีวัตถุประสงค์หลักในการคุ้มครองลูกหนี้ไม่ให้ถูกติดตามทวงถามหนี้ด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม และมีความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย แต่พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 นั้น แม้จะมีแนวคิดมาจากสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลียก็ตาม ก็ยังไม่มีความเหมาะสมและเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายอย่างแท้จริง กล่าวคือ วิธีการติดตามทวงถามหนี้ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ลิดรอนสิทธิของเจ้าหนี้และผู้ทวงถามหนี้หลายประการ ทำให้ฝ่ายเจ้าหนี้ตกอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบลูกหนี้เป็นอย่างมาก ทำให้เจ้าหนี้และผู้ติดตามทวงถามหนี้ใช้วิธีการต่าง ๆ ในการทวงถามหนี้ค่อนข้างยากลำบาก ประกอบกับมีช่องทางให้ลูกหนี้ที่เจตนาทุจริตหลบหนีไม่ชำระหนี้และกลั่นแกล้งเจ้าหนี้ได้โดยง่าย ทำให้เจ้าหนี้มีโอกาสน้อยลงที่จะได้รับชำระหนี้คืน ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังคงมีปัญหาอยู่คือ 1.) ปัญหาเกี่ยวกับขอบเขตการใช้บังคับ 2.) ปัญหาเกี่ยวกับข้อปฏิบัติและข้อห้ามปฏิบัติของเจ้าหนี้และผู้ทวงถามหนี้ 3.) ปัญหาเกี่ยวกับบทลงโทษของเจ้าหนี้และผู้ทวงถามหนี้กรณีฝ่าฝืนข้อปฏิบัติหรือข้อบังคับในการติดตามทวงถามหนี้ และ 4.) ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินคดีกับลูกหนี้

ดังนั้นสารนิพนธ์เล่มนี้ผู้เขียนจึงขอเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 เพื่อให้พระราชบัญญัติฉบับนี้มีความชัดเจน เหมาะสม และเป็นธรรมกับทุกฝ่ายอย่างแท้จริง อันจะทำให้พระราชบัญญัติฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และจะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ